

drugih in uporabe člena 71. činov. zakona.

3. Šolstvo konjiškega okraja je vodil pet let obče spoštovanji in priljubljeni okrajni šolski nadzornik tov. H. Schell. V najtežavnejših časih mu je bilo poverjeno nadzorniško mesto. Z njemu lastno energijo se je lotil težavnega dela v našem okraju, ki je bil eden najbolj nemškutarskih na Spodnje Štajerskem. Že ob svojem nastopu je užival popolno zaupanje učiteljstva. To zaupanje se je v teku časa spremenilo v vdanost in spoštovanje. Rado je učiteljstvo upoštevalo njegove nasvete, saj smo bili prepričani vsi, da pridejo iz ust izkušnega šolnika, ki mu je pri srcu razvoj slovenskega šolstva. In tako se ni čuditi, da se je šolstvo v konjiškem okraju povspelo na takso visoko stopnjo. To je bila v prvi vrsti zasluga tov. nadzornika, kar je tudi povdarjal izkušeni pedagog, sedaj upokojeni viši šolski nadzornik g. Fr. Gaberšek. Z veseljem je učiteljstvo torej pred meseci pozdravilo vest, da pride tov. H. Schell kot oblastni šolski nadzornik v Maribor.

kjer bo lahko posvetil svoje moči celokupnemu osnovnemu šolstvu mariborske oblasti. Tembolj nas je pa osupnilo dejstvo, da tov. H. Schell ne pride ne samo kot oblastni šolski nadzornik v Maribor, ampak da tudi ni bil več imenovan srezkim šolskim nadzornikom.

Tov. H. Schell, kateremu je bil nad vse zakon, red in pravica, je postal žrtev baš onega režima, ki si je sam nadalj ime »vlast zakona, reda in pravice«. Ne bomo obojsali tega čina prosvetne uprave, kajti obojsa se sam, to pa tembolj, ker je g. minister prosveće, ki je tudi katoliški duhovnik, prelomil besedo, dano predsedniku UJU v zadavi nadzorniškega vprašanja.

Danes izrekamo tov. H. Schelli u najiskrenejšo zahvalo ter mu podelimo za mnoge zasluge, ki si jih je pridobil za povzdigo šolstva in našega stanu v konjiškem okraju ter v zadoščenje za krvico, ki mu jo je storil sedanji »pravični« režim, najvišjo čast, ki mu je more izkazati društvo. t. j. da ga izvolimo za častnega člana.

Stanovsko gibanje slovenskih profesorjev.

Prav vesel počet se je začel v zadnjem letu med profesorji. Priznati morajo sami, da stanovska zavednost med njimi ni bila ravno prvorstna, a v zadnjih letih se je tudi v tem oziru napravil znaten napredok. Posebno ugodno sliko tega napredka je podal zadnji občni zbor, ki se je vršil 5. oktobra t. l., iz katerega posnemamo sledeče, kar bo gotovo zanimalo tudi učiteljstvo.

Uspehi ljubljanske sekcijske profesorskega društva.

1. Organizacija je dosegla ugodno prevedbo profesorjev na novi uradniški zakon. Profesorjem sicer ni dostopna I. in II. skupina položajne plače kakor ju ristom, vendar je njih položaj relativno ugodnejši nego je bil v Avstriji. Z ozirom na vesti, da bi se prevedba naknadno poslabšala za profesorje, je izjavil prosvetni minister predsedniku sekcijski, da o tem ne more biti govora. 2. Sekcija je z uspehom posredovala za podaljšanje počitnic, ki bi se bile imele letos končati za profesorje že 25. avgusta. 3. Istotako je ministrstvo ugodilo prošnji ljubljanske sekcijske, da se razredi V.—VIII. na nekdanji realni gimnaziji s slovenskim in nemškim učnim jezikom v Ljubljani ne ukinejo, ampak da ostane gimnazija polna in se uvede v vseh razredih slovenski učni jezik. 4. Organizacija je izposlovala, da se nadure izplačujejo v prvi polovici nastopnega meseca in da se razredništvo honorira za vse september. 5. Po posredovanju organizacije se je uvedel tudi na srednjih šolah nov disciplinarni red.

Ustanovitev »Samopomoč« za slučaj smrti.

Brez stanovske organizacije bi se tudi skoro ne bil mogel izvršiti sklep, storjen ob priliki lanskoga občnega zborna ljubljanske sekcijske v Celju, da se ustanovi društvo »Samopomoč slovenskih profesorjev«. Člani »Samopomoč« se obvezajo, da bo vsakdo plačal v slučaju smrti drugega člana 25 Din za podporo njegovemu rodbini. Organizacija se je ustanovila s 1. januarjem 1924 in šteje prav lepo število članov. (Načelnik profesor dr. Strmšek v Mariboru).

Zastopstvo profesorjev v Glavnem Prosvetnem Svetu.

Navedeno brezuspešno pa se je organizacija potegovala za pravico, da bi se imenovala dva člana njene sekcijske v Prosvetnem svetu. V ponedeljek po občnem zboru je prišel v Ljubljano član Glavne uprave Jeremija Živanović, ki je bil v nedeljo na občnem zboru zagrebške sekcijske, in je sporočil, da je minister dočil, da se k vsaki seji Prosvetnega sveta vabijo tudi vsi predsedniki sekcijski.

Obvezno stanovsko organizovanje.

Društvena članarina je znašala letno 36 Din, naročnina na »Glasnik« 48 Din, skupaj 84 Din. To vsoto 84 Din je plačalo 277 profesorjev v Sloveniji. Nekaj profesorjev (26 po številu) je plačalo samo članarino. Ti se ne morejo steti med člane, ker društvo

na pravila določajo, da mora biti vsak član naročen na društveno glasilo. Naglašala se je moralna dolžnost vsakega profesorja, da je stanovsko organiziran; vsi uživajo pridobitev organizacije, ki stanejo dostikrat mnogo truda in denarja, zato naj pa tudi vsi prispevajo gmotno in pomagajo po potrebi s svetom in delom. Stavile so se v tem oziru za zgled dosledno izvedene strokovne organizacije drugih stanov.

Ustanovitev »Pomožnega fonda« za podporo profesorjev.

Zivahnata razprava se je razvila v vprašanju prispevkov za »Pomožni fond«, ki se je ustanovil po sklepnu splošnega kongresa v juliju letosnjega leta. Prvotno se je nameravalo ustanoviti »Privredna zadruga« s sedežem v Belgradu, v katero naj bi plačal vsak član delež 1500 Din, in sicer 5 let v mesičnih obrokih po 25 Din. Proti temu načrtu je pa nastopila večina sekcijskih, med njimi soglasno tudi ljubljanske sekcijske. Nato so pa v Splitu prvotni predlog spremenili toliko, da se osnuje le »Pomožni fond« z namenom, da podpira profesorje in njihove rodbine s posojili in podporami; iz fonda naj bi dobivali nagrade profesorji, ki se žrtvujejo za stanovske koristi; nameravalo se je ustanavljati s tem denarjem tudi gospodarska podjetja (tiskarno, domove za otroke profesorjev, ki študirajo v vseučiliških mestih itd.). Prispevki za ta fond ostanejo isti, ki so bili določeni za zadrugo.

Pri debati o tem predmetu se je podarjalo, da se tako da lekskoni sklepi ne smejo sklepati kar čez noč, ne da bi bile poprej sekcijski natančno informirane o vsem, kar se namerava. O nameravaniem fondu pa sekcijski sploh niso bile obvešcene pred prihodom delegatov v Split. Na drugi strani se je pa skoro soglasno konstatiralo, da je misel, dati organizaciji profesorjev tudi močno dejanarno podlago, sama na sebi prav zdravja. Organizacija samo pridobi s tem, če ima močno gmotno ozadje. Delež 1500 Din bi se obrestoval; ob smrti vsakega člana bi se pa izplačal pokojnikovi rodbini. Z obrestmi od deleža bi bila bržkone pokrita že vsa članarina, tako da bi članom po petih letih ne bilo treba več plačevati skoro nikake članarine, kar bi društveno upravo znatno olajšalo. Društveni člani bi tudi lahko dobili v slučaju potrebe iz fonda posojilo, ki bi bilo do višine 1500 Din polnoma varno tudi brez jamstva. Zato je občni zbor sekcijske po vsestranskem obravnavanju predmeta sklenil, da naj se ti prispevki začno takoj z oktobrom 1924 pobirati, toda ves denar mora ostati v Ljubljani in upravljal ga bo ljubljanska sekcijska sama, Odboru se naroči, da denar obdrži v Ljubljani in dobi za to postopanje tudi odobrenje Glavne uprave. Pričakuje se, da bo Glavna uprava na to prista; na noben način se radi tega vprašanja ne sme prepotrebna stanovska organizacija, ki je dosegla že lepe uspehe, razbiti. — Delež se seveda vsakemu članu v slučaju izstopa iz društva vrne.

Pristopite k „Jugoslavenski Matici.“

Obsodba novega prosvetnega režima s strani Srbov.

(Ogorčenje kulturnih krogov proti sedanjemu prosvetnemu ministru.)

V beogradskih političnih in kulturnih krogih je izzval globok vtis in ogorčenje nadaljnje odpust načelnika umetniškega oddelka v prosvetnem ministrstvu Rista Odavića. Ta je užival v književnih in literarnih krogih velik ugled, njegovo ne-politično delovanje je povsod dobilo umevanje v širokih kulturnih slojih Jugoslavije. Rista Odavić je odličen književnik in je znan po svojih najboljših prevodih iz ruske literature. Na jezuitski način je bil odstranjen s svojega mesta, kar je izzvalo povsod velik odpor. Beogradski književniki s protesti spremljajo in opazujejo klerikalno politiko sedanjega prosvetnega ministra, »Vreme« objavlja izjavo književnika Rista Odavića, naslovljeno na dr. Korošca. Rista Odavić protestira proti politiki prosvetnega ministra, ki je spravil v našo prosveto popolno strankarstvo.

Nenadna upokojitev Jovana Gj. Jovanovića, načelnika oddelka za osnovne šole, je tudi našla gorak odmev med jugoslovenskimi šolniki.

Sklenjeno je, da se Nj. Vel. kralj v posebni spomenici oponori na destruktivno delovanje ministra dr. Korošca in je značilno, da dr. Korošec ne prihaja osebno na dvor, marveč se poslužuje drugih, da izvede podpis za razne ukaze. Višji uradniki in književniki nameravajo predložiti osebno vlogo na Nj. Vel., v kateri bodo protestirali proti strastne-

mu strankarstvu prosvetnega ministra. Današnje »Vreme« jasno osvetljuje postopanje dr. Korošca. Večkrat je Rista Odavić vprašal po vzrokih svoje upokojitve, toda prosvetni minister je lakonično odgovoril: »To je moje pravo!«

Rista Odavić, ki je bil vedno velik prijatelj Slovencev, in ki je organiziral sprejem pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, je zelo obširno pojasnil politiko sedanjega prosvetnega ministra, ki se opira na popolnoma rimozuitske metode. Rista Odavić je vprašal dr. Korošca, zakaj da je upokojen. Na to vprašanje dr. Korošec ni mogel odgovoriti. Pripomnil je Rista Odavić, da ga vsa javnost in vsi njegovi prijatelji vprašujejo po njegovi upokojitvi. Prosvetni minister pa mu je zopet odgovoril kratko: »To je moje pravo!« Izjavil mu je končno, da ublaži začaj svoje izjave, to, da mu ponudi ekvivalentno mesto v drugem oddelku. Rista Odavić mu je nato odvrnil, da bo to javnost različno tolmačila prič glede onega, ki mu to mesto ponuja in glede onega, ki to mesto sprejema. Odgovoril je Korošcu kratko na to ponudbo: »Ce nisem dober na sedanjem mestu, gotovo ne bom dober na drugem mestu in smatrjam to ponudbo za žalitev.«

Pripomniti je treba, da je po officiellih poročilih v letosnjem proračunu dočlenih 250.000 Din za srbske šole, a za slovenske šole 235.000 Din. »SI. N.«

Revizija uradniškega zakona.

(Predlog UJU in predlog ministrstva prosveće za revizijo.)

Kao što je našim čitaocima več poznato, u Ministarstvu Pravde naročita komisija otpočela je ubran rad na izradi predloga za izmenu Zakona o činovnicima. Toj komisiji upućeni su i svi predlozi pojedinih profesionalnih udruženja za izmenu ovog zakona.

Da bi sav ovaj materijal bio što pregledniji i sređeniji i da bi se iz mnogobrojnih zahteva izvadilo i sredilo ono što je bitno, komisija je uputila svima ministarstvima predloge činovničkih organizacija dotočne struke, da ih ministarstva srede i da svako ministarstvo u jednoj predstavki iznese najbitnije zahteve činovnika svoje struke. Tako je i predlog našeg Udrženja upućen Ministarstvu Prosveće, zajedno sa predlogom profesora i drugih činovnika prosvetne struke, da Ministarstvo po njima da svoje mišljenje.

Povodom tega u Ministarstvu je otopeno rad na sredovanju ovoga posla. Odbor koji na ovome radi, pozvao je i predstavnika našeg Udrženja, da uime učiteljstva da potrebne predloge i obaveštava o zahtevima učiteljstva.

Tom prilikom od strane Udrženja ponovljeni su sledeći zahtevi koji su ušli u rezoluciju Glavne Učiteljske Skupštine u Dubrovniku i koji glase:

I. Izmene i dopune koje bi se imale uneti u Zakon državnih činovnika i službenika grad. reda: 1. U članu 6. tačku 1. dopuniti tako da i svršeni učenici Više Pedagoške Skole budu razvrstani u I. kategoriju — po propisanom zavrsnom ispitu;

2. Čl. 7. izmeniti tako da se redovne pravilnosti onima, koji imaju kakvu višu stručnu školu (ispit) poviše sa 25 od sto i da im se ta povišica računa i za penziju.

3. U čl. 10. umetnuti da se za poslužitelje traži svedodžba o svršenoj Osnovnoj Školi.

4. U čl. 11. dodati da se Uredba o razvrstavanju ima dovesti u saglasnost sa Činovničkim Zakonom.

5. Da se u čl. 12. tačka 2. dopuni ovako: Učiteljski kandidati primaju se u državnu službu i pre regulisanja vojne obaveze i ne razrešavaju se učiteljske dužnosti za vreme služenja u kadru.

6. Čl. 23. da glasi ovako: Vreme provedeno na bolovanju preko 6 meseci ne računa se u propisani rok za privremenu službu.

7. Član 31. treba bi da glasi: Po navršetku najvišega stepena plate službeniku pripada za sve vreme daljeg službovanja njegova redovita prinadležnost uvečana sa 15 na sto.

8. Član 33. Druga kategorija imala bi 6 grupe i to:

I. grupa	8400 Din.
II. "	6600 "
III. "	4800 "
IV. "	3600 "
V. "	2640 "
VI. "	1920 "

9. Član 35. imao bi se dopuniti ovako:

II. kateg. 1.500 Din.	za prvih 6 godina
III. " 1.250 "	
II. kateg. 1.800 Din.	za daljih 9 godina
III. " 1.500 "	
II. kateg. 2.100 Din.	za ostalo vreme
III. " 1.800 "	

10. U pogledu čl. 37., 39. i 40. traži se da nadležno ministarstvo izda uredbu u roku od 3 meseca po obnarodovanju izmena ovoga zakona.

11. Član 44. imao bi sasvim ispasti iz ovog Zakona.

12. Čl. 57. izmenjen glasio bi ovako: Za stupanje v daljne grupe činovničkih kategorija određuju se rokovi, koje mora činovnik da navrši od dana stupanja u službu i to: u 2. kategoriju za IV. grupu 7. godina, za III. grupu 12 godina, za II. grupu 15 godina a za I. grupu 20 godina.

13. Član 71. tačka 2. imala bi da glasi: Premeštenom činovniku kao i ovom koji dobije službu stečajem prispadaju selidbeni troškovi.

14. Član 94. glasio bi: Činovnik ne može pored svoje redovne službe imati drugu sporednu osim ako mu se to dozvola. Ministar može davanje dozvole za to preneti i na niže šolske vlasti.

15. Član 104. izmeniti tako da mesto 24 sata ostane 48 sati.

16. Član 106. ispravlja se ovako: Prinadležnosti na koje je činovnik stekao pravo pr

Penzijske prinadležnosti imaju se isplačivati od 1. dana narednog meseca u kojem je nastupio slučaj po kojem se penzija određuje.

25. Član 230. tač. II. da glasi: Činovnici koji nemaju propisanu spremu za struku u kojoj služe:

I. Ako na dan obnarodovanja ovog zakona imaju najmanje 14 godina službe, koje se računaju za unapredjenje, dolaze u one grupe koje odgovaraju položajima na koje su postavljeni po zakonima, koji su vredeli u različitim delovima države pre donošenja ovog zakona.

26. Član 239. Službenicima penzionisanim posle stupanja na snagu ovog zakona urediće se penzije prema odredbama ovog zakona.

27. Član 243. Službenici za koje se donose odluke da se ne prevode i ako su stekli pravo na penziju, penzionisu se po ovom zakonu. A ako nisu stekli pravo na penziju dobiće na ime naknade svoju tromesečnu dotadašnju sistematičnu platu sa dodacima.

Povodom svega ovoga odbor je na ovog sednici pokušao da izradi sledeću gradaciju prosvetnih radnika. Prema toj gradaciji učitelji sa položenim učiteljskim ispitom ostali bi u II. kategoriji, koja bi po učiteljskom predlogu imala 6 grupa sa povećanim platama po skali kako je u gornjem predlogu označeno. Usvojeno je, da se u predlog unese da veličina učiteljskih plata prema platama činovnika sa fakultetskom spremom bude u odnosu 3:4 i da se zakonom garantuje jednakost prinadležnosti činovnika udatih za državne činovnike sa prinadležnostima ostalih činovnika.

Dalja gradacija bila bi ovaka:

1. Učitelji građanskih škola sa učiteljskom školom i višom pedagoškom školom od 2 ili 3 godine ušli bi u 6. grupu I. kategorije;

2. Profesori trgovачkih škola sa maturom i fakultetskom spremom od 2 godine (politehnika) u 6. grupu I. kategorije;

3. Profesori srednjih škola išli bi do 4. grupe I. kategorije;

4. Profesori učiteljskih škola sa učiteljskom maturom i pedagoškom školom do 3 godine u 5. grupu I. kategorije.

Naše Udruženje učenice i dalje korake u smislu učiteljskih zahteva, da se oni u koliko je moguće zadovolje.

Dodajemo da je povodom ovog posla održana 24. ov. m. i sednica Uprave Saveza Činovnika na kojoj su birani delegati koji će u ime Saveza svih činovničkih društava zastupati zahteve činovnika i sudelovati u radu komisije za izradu ovog predloga. Predstavnik našeg Udruženja tražio je da u ovoj delegaciji bude zastupljeno i naše Udruženje.

»N. P.«

PREDLOG

Ministarstva Prosvete za izmene u zakonu o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda.

Na praksi su se neke odredbe Zakona o činovnicima građanskog reda pokazale izgodne i za to je Ministarstvu čest predložiti sledeće izmene:

I. U članu 4. posle tačke pete dodati novu tačku šest, koja bi glasila: »koje je na redovnom školovanju«;

II. U članu 8. izostaviti na kraju reči: »s tim da ne mogu ući u prvu kategoriju«.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društav v Sloveniji.

Poročila:

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRAJSKI SOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 4. oktobra t. l. v Kranju. Predsednik tov. Fran Luznar pozdravi vse udeležence — navzočih je bilo 71 članov — predvsem nove člane, med njimi strokovne učitelje puščarske šole v Kranju ter tov. Janka Žirovnika, ki se je naselil v Kranju in ga naproša, da podpira društvo s svojo bogato izkušnjo v njegovem delovanju. Nato poroča o tekočih zadavah ter priporoča posebno toplo podpiranje učiteljskega naraščaja, članstvo ga budi, da z mirno doslednostjo vztraja pri svojih načelih.

Z ozirom na nasilja, izvršena v zadnjem času v prosvetni upravi nad načelima učiteljstvom in z ozirom na pisanje »Slovenca«, je sprejel občini zbor po tov. Stanku Završniku resolucije, ki so objavljene na drugem mestu.

Predavanje. Tov. Valerija Ivančeva referira o temi »Rodoljubno in krepostno

III. U članu 11. posle reči: »i Glavne Kontrole« dodati: »i šest redovnih najistaknutijih profesora Univerziteta, koje izabere plenum redovnih i vanrednih profesora na način koji će propisati Ministar Prosvete«.

IV. Član 31. izmeniti ovom redakcijom: »po navršetku najvišeg stepena osnovne plate, službeniku pripada, za sve vreme daljeg službovanja njegova najviša osnovna plata uvećana sa 15%. Ova povišica računa se i za penziju svima činovnicima koji su po ovim ili specijalnim Zakonima stekli prava na punu penziju.

V. Član 33. izmeniti u sledećem:

a) U prvoj kategoriji izostaviti devetu grupu i staviti plate po grupama ovako: osma grupa 4200 dinara; sedma grupa 6600; šesta grupa 9600; peta grupa 12.000; četvrta grupa 15.000, a ostale grupe da ostanu po dosadašnjem Zakonu;

b) u drugoj kategoriji da budu plate: u 5. grupi 3000; u četvrtoj grupi 4200; u trećoj grupi 6300; u drugoj grupi 9600; u prvoj grupi 12.000 dinara;

c) u trećoj kategoriji da budu plate: u 5. grupi 2100; u 4. grupi 3000; u 3. grupi 4200; u 2. grupi 6300 i u 1. grupi 9600 dinara.

VI. U čl. 34. povećati plate zvaničnika i služitelja:

polozajna plata	zvanič.	služitelja
3. grupa	1500	960
2. grupa	2400	1500
1. grupa	3600	2400

VII. U čl. 35. povećati stanarinu po sledećem:

I. k	II. k.	III. k.	zvan. služ.
za prvi 6 god.	2.400	1.800	1.500
za daljih 9 god.	3.600	2.700	2.100
za ostalo vreme	4.800	3.600	3.000
			1.800
			1.500

VIII. Pošto je broj grupa I. kategorije od devet smanjen na osam, to u čl. 57. Zakona izmeniti minimum za pojedine grupe i to za sedmu grupu uzeti za minimum 4 godine; za šestu grupu 8 godina, za 5. grupu 14 godina a za 4. grupu 20 godina.

Za II. i III. kategoriju mogu ostati propisani minimumi.

IX. U čl. 58. za zvaničnike i služitelje staviti za 2. grupu minimum od 8 za 1. minimum od 16 godina.

X. U članu 72. posle tačke 2 dodati novu tačku 3 koja bi glasila: »kad se odlučuje o prelasku iz niže u višu grupu«.

XI. U čl. 236. na kraju dodati: »tako isto i sveštenicima, koji su se na dan 1. septembra 1923. godine zatekli u državnoj službi, uračunati u godine službe i sve parohijske godine«.

XII. U čl. 242. staviti da se vreme za računanje grupe u I. kategoriji računa od diplomskog ispita, ako je službenik već u službi, a ako nije bio u službi za vreme polaganja diplomskega ispita onda od dana dobijanja službe.

Kao što se iz ovoga vidi Ministarstvo Prosvete nije prihvatio znatan broj zahteva našega Udruženja koji se odnose na reviziju činovničkog zakona, prema čemu je ostalo da Udruženje neposredno dejstvuje kod ostalih nadležnih faktora da se ti zahtevi usvoje. »N. P.«

O reviziji učiteljskog zakona in naših zahtevah bomo še izpregovorili.

delovanje in življenje učiteljevo — najjače vzgojno sredstvo», tov. Lado Čukpa na temi »Kako prenesi v šolo in življenje Stritarjev rek — Sveto služimo sveti domovini!« Tov. predsednik se zahvali v imenu zborovalcev obema poročevalcema za njihova skrbno sestavljenata referata.

Tov. nadzornik Vilko Rus prečita odlok prosvetnega oddeшка, s katerim izreka isti vsem poročevalcem zahvalo za referate, sestavljeni za okrajno učiteljsko konferenco, ki se ni mogla vršiti in so se izdelki prečitali na pomladanskem, oziroma takratnem zborovanju.

Kot delegat poroča o IV. pokrajski učiteljski skupščini tov. R. Horvat ter poudarja, naj bi se čimprej ustavnila v društvu pedagoški krožek in odsek S. O. ter pospeševalo med mladino in narodom antialkoholno gibanje.

Sklene se, naj se predlože na prihodnjem zborovanju konkretni predlogi o ustanovitvi predlaganih odsekov, in sicer po sodnih okrajih.

Tov. France Rant predлага, naj se z ozirom na dejstvo, da je ostalo obljuženo izplačilo polnih doklad z državnimi činovniki poročenim učiteljicam zopet samo v besedah, odpošte centrali UJU sledeča resolucija:

Učiteljstvo kranjskega učiteljskega društva pozivajo centralo UJU, da že končno seznaní merodajne faktorje s socialno krivico z državnimi činovniki poročenih učiteljic, ki še vedno prejemajo polovično draginjsko doklado, in doseže, da se ta krivica takoj odstrani.

Nato se je vršila živahnna debata o tekočih važnih šolskih zadevah, nakar je tov. predsednik po izčrpanem dnevnom redu zaključil zborovanje.

Učiteljski pravnik.

INTERPRETACIJA URADNIŠKEGA ZAKONA.

(Konec.)

30. Postavljeno je bilo sledeće vprašanje: ali spadajo pod odredbo čl. 30. zakona o državnih nastavljencih tudi službeni stanovanja, a ne samo takozvana naturalna stanovanja, ker so vezana službena stanovanja mnogokrat z neprijetnimi posledicami za onega, ki ne stane v njih, kakor so to n. pr. službena stanovanja v kazenskih zavodih. Komisija je glede na to vprašanje mnenja, da je bila zakonodavčeva namena, da se zniža stanarina onemu, ki faktično ne plačuje najemnine za stanovanje, v katerem stane, temveč da uživa neko beneficijo pred ostalimi državnimi uslužbenci. Vsled tega se mora zniževati stanarina brez ozira na to, na kateri osnovi da uživa dotični uslužbenec to beneficijo.

31. Po zahtevi uprave državnih monopolov je komisija rešila vprašanje, ali gre uslužbencem, ki so bili sprejeti v drž. službo 1. septembra 1923.; a jih je potem komisija za prevedbo reducirala, pravica do dvo-mesečnih ali tromesečnih prejemkov. Komisija je mnenja, da državni uslužbenci, sprejeti v državno službo po 1. septembru 1923. nimajo pravice do teh prejemkov.

32. Glede ureditve odnosa kontraktualnih uslužencev na osnovi novega zakona je komisija sledečega mnenja: kontraktualni uslužbenci niso državni uslužbenci v smislu čl. 1. zakona. Člen 130. zakona pravi, da kontraktualni uslužbenci nimajo enakih pravic z ostalimi, temveč da se jim nagrada za delo odreja s pisrneno pogodbo. Za kontraktualne uslužbence veljajo posebno sledeče odredbe zakona, katere je treba v pisrnenu pogodbi upoštevati: predvsem je treba ugotoviti, da velja za kontraktualne zlasti člen 4. zakona; glave II., III., IV., V. in VII. zakona se ne morejo upotrebiti za kontraktualne uslužbence; iz glave VII. veljajo zanje členi 89., 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100., 103., 104., 198., 113., 122. in 127. Členi 102., 110. in 111. imajo zanje le načelno važnost in je treba njih vsebino za vsak primer odrediti posebej.

—§ Zejo važna odločba glede odmre pokojin po 1. sept. 1923: »Narodna Prosveta« prinaša v svoji 73. številki glede učiteljskih pokojin nastopno pojasnilo: Mnogi penzionirani učitelji in učiteljice se obračajo na UJU z vprašanjem, da li je po zakonu pravilno, ker so penzionirani po 1. septembru 1923. s staro plačo, akoravno imajo polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo: Uslužbenici, ki so imeli polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedejo na penzijo z ozirom na plačo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmačenja celo v samem ministervstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnem svetu in je prejelo nastopno pojasnilo